

Zoropsis spinimana (DUFOUR, 1820) (Araneae: Zoropsidae) w Polsce<https://doi.org/10.5281/zenodo.7919003>GRZEGORZ GIERLASIŃSKI¹ , MATEUSZ WRZOL

¹ Zbiory Przyrodnicze, Wydział Biologii, Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu,
ul. Uniwersytetu Poznańskiego 6, 61-614 Poznań, Polska, e-mail: ggierlas@gmail.com,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2968-8553>

ABSTRACT. *Zoropsis spinimana* (DUFOUR, 1820) (Araneae: Zoropsidae) in Poland.

This paper presents the first locality of *Z. spinimana* in Poland. The distribution of this species in Europe is given and female's genitalia of *Z. spinimana* is also presented.

KEY WORDS: Araneae, Zoropsidae, faunistics, new record.

Rodzaj *Zoropsis* SIMON, 1878, należący do rodziny Zoropsidae, reprezentowany jest na świecie przez 15 gatunków, z których 6 występuje w Europie (WORLD SPIDER CATALOG 2023). Zasięg występowania *Zoropsis spinimana* obejmuje prawie całą Europę (za wyjątkiem jej północnej części), północną Afrykę, Turcję, Kaukaz, europejską część Rosji, Centralną Azję, Chiny i Japonię (NENTWIG *et al.* 2023, WORLD SPIDER CATALOG 2023). Pod koniec ubiegłego stulecia został introdukowany również na tereny Stanów Zjednoczonych (GRISWOLD & UBICK 2001).

Dojrzałe osobniki *Zoropsis spinimana* to pająki o stosunkowo dużych rozmiarach ciała. Samce osiągają do 13 mm długości, samice natomiast mogą dorastać do 19 mm (NENTWIG *et al.* 2023). Rozpiętość odnóży, u obu płci, może przekraczać 30 mm, przy czym samice mają nieco większe ciała i krótsze nogi niż samce (VETTER & UBICK 2023). Ubarwienie zarówno prosomy, jak i odwłoka, pod wieloma względami przypomina pająki z rodziny Lycosidae. Głowotułów jest żółtobrązowy, z charakterystycznym, czarnym podłużnym wzorem, wyraźnie rozjaśnionym w środku. Ciemny wzór znajduje się również w przedniej części odwłoka (VETTER & UBICK 2023). Odnóża u obu płci są żółtoszare z ciemniejszymi, poprzecznymi przepaskami (NENTWIG *et al.* 2023).

Przedstawiciele *Zoropsis spinimana* to pająki aktywnie polujące na swoje ofiary (podobnie jak to ma miejsce w rodzinie Lycosidae), co oznacza, że nie przędą sieci łownych. Ich dieta składa się głównie z owadów (VETTER & UBICK 2023). Spotykany jest najczęściej w otwartych lasach, pod kamieniami i pod korą, często także w środowiskach synantropijnych i w pomieszczeniach gospodarczych. Samice składają jaja wiosną, a według niektórych źródeł przebywają na stałe w komorze lęgowej i już jej nie opuszczają. Dojrzałość płciową pająki te osiągają jesienią i żyją około roku (NENTWIG *et al.* 2023).

Pomimo faktu, że pająk ten jest wystarczająco duży, aby wzbudzać obawy, jest nieszkodliwy. Brak w literaturze zweryfikowanych informacji o ukąszeniach tego pająka powodujących jakiegokolwiek poważne problemy medyczne. Niemniej gatunek ten może ugryźć człowieka, zwykle gdy próbuje się go złapać lub przemieścić używając

rąk (na obszarach miejskich, głównie w budynkach). Ugryzienie nie jest zbyt bolesne, a sporadycznie występujący miejscowy obrzęk znika w ciągu kilku godzin (NENTWIG *et al.* 2013, VETTER & UBICK 2023).

Zoropsis spinimana od kilkadziesiąt lat wykazuje pewne tendencje do rozprzestrzeniania się w Europie. Niemniej jednak, jako gatunek pochodzący z Europy, nie jest uznawany za obcy lub inwazyjny (NENTWIG *et al.* 2023). HÄNGGI & ZÜRCHER (2013) oraz NADOLNY (2016) podkreślają również, że ekspansja ma w znacznej mierze charakter synantropijny i sugerują, że istotną rolę odgrywa w tym transport lądowy.

Poniżej zaprezentowano nowe stanowisko *Z. spinimana* w Polsce i narządy płciowe samicy (ryc. 1-3).

Nowe stanowisko:

Beskid Zachodni: Bielsko-Biała, Komorowice [CA52], 1♀, 28.03.2023, market budowlany, na wózkach kwiatowych w transporcie roślin (punkt załadunku w miejscowości Świbie, w powiecie gliwickim na południu Polski), leg. M. Wrzoł, det. G. Gierlasiański.

Ryc. 1. Samica *Zoropsis spinimana* zaobserwowana w markecie budowlanym (fot. E. Kwarto).

Fig. 1. Female of *Zoropsis spinimana* observed in the DIY store (photo E. Kwarto).

Ryc. 2. Samica *Zoropsis spinimana* zaobserwowana w markecie budowlanym (fot. J. Stefanowicz).

Fig. 2. Female of *Zoropsis spinimana* observed in the DIY store (photo J. Stefanowicz).

Ryc. 3. Narządy płciowe samicy *Zoropsis spinimana* (fot. G. Gierlasiński).

Fig. 3. Female's genitalia of *Zoropsis spinimana* (photo G. Gierlasiński).

DYSKUSJA

Przedstawione wyżej stanowisko potwierdza synantropijny charakter ekspansji tego gatunku. Regularne dostawy roślin, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych, do sklepów w sieciach marketów budowlanych, dają możliwość rozprzestrzeniania się wielu potencjalnym gatunkom. Przykładem taksonu, którego występowanie w tego typu obiektach potwierdzano już kilkakrotnie (ROZWALKA *et al.* 2013, 2016), jest również obecny w bielskim markecie *Uloborus plumipes* LUCAS, 1846. Mając na uwadze obserwowane w ostatnim czasie ocieplanie się klimatu, możliwe jest, że areal występowania omawianego gatunku będzie się zwiększał, co zaowocuje kolejnymi obserwacjami *Zoropsis spinimana* w kraju.

PODZIĘKOWANIA

Autorzy pragną podziękować Ewelinie Kwarto, Magdalenie Schabikowskiej i Jackowi Stefanowiczowi za pomoc w zabezpieczeniu okazu samicy *Z. spinimana* oraz wykonanie zdjęć.

PIŚMIENNICTWO

- GRISWOLD CH., UBICK D. 2001. Zoropsidae: a spider family newly introduced to the USA (Araneae, Entelegynae, Lycosoidea). *The Journal of Arachnology* 29: 111–113.
- HÄNGGI A., ZÜRCHER I. 2013. *Zoropsis spinimana* – eine mediterrane Spinne ist in Basel (NW-Schweiz) heimisch geworden. *Mitteilungen der Naturforschenden Gesellschaften beider Basel* 14: 125–134.
- NADOLNY A.A. 2016. The first record of *Zoropsis spinimana* (Aranei, Zoropsidae) in the Crimea. *Zoology and Ecology* 26(2): 127–128. doi: 10.1080/21658005.2016.1150623.
- NENTWIG W., GNÄDINGER M., FUCHS J., CESCHI A. 2013. A two year study of verified spider bites in Switzerland and a review of the European spider bite literature. *Toxicon* 73: 104–110.
- NENTWIG W., BLICK T., GLOOR D., HÄNGGI A., KROPF C. 2023. Spiders of Europe. www.araneae.unibe.ch. dostęp: 30.03.2023.
- ROZWALKA R., RUTKOWSKI T., BIELAK P. 2013. New data on introduced and rare synanthropic spider species (Arachnida: Araneae) in Poland. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Biologia* 68(1): 127–150.
- ROZWALKA R., RUTKOWSKI T., BIELAK-BIELECKI P. 2016. New data on introduced and rare synanthropic spider species (Arachnida: Araneae) in Poland (II). *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Biologia* 71(1): 60–85.
- VETTER R.S., UBICK D. 2023. Pest Notes: *Zoropsis spinimana*. UC ANR Publication 74143. <https://ipm.ucanr.edu/pmg/pestnotes/pn74143.html>, dostęp 30.03.2023.
- WORLD SPIDER CATALOG 2023. World Spider Catalog. Version 24.0. Natural History Museum Bern, online: <http://wsc.nmbe.ch>, dostęp 30.03.2023. doi: 10.24436/2.

Accepted: 3 April 2023; published: 10 May 2023

Licensed under a Creative Commons Attribution License <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>